ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ހުކުމްނާމާ

- ކޭސް ނަންބަރު: 2019/HC-A/643
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފު ދެކޮޅުވި ފަރާތް: ޙުސައިން އިސްމާޢީލް / [redacted]
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އިތުބާރުކުރާ މަޤާމެއްގައި ހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު

ހުކުމް ތާރީޚް: 28 ޛުލްޙިއްޖާ 1445
04 ޖުލައި 2024

ނޯޓް: މި ހުކުމުގެ ޕެރެގްރާފް 57,61,62,63 ގައި އިސްތިއުނާފު ދެކޮޅުވި ފަރާތުގެ ނަމުގެ ގޮތުގައި "ޙުސައިން އިސްމާޢީލް" ގެ ބަދަލުގައި "އަޙްމަދު އިސްމާޢީލް" ލިޔެވިފައިވަނީ ލިޔުމުގެ ކުށެއްކަމުން. އެހެންކަމުން 14 ޖުލައި 2024 ގައި އެކަން އިސްލާހުކުރެވިފައިވެއެވެ.

ހައިކޯޓުގައި [illegible] ތާރީޚް: 22 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1441
19 ނޮވެމްބަރު 2019

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: [redacted]/Cr-C/2013
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ދަޢުވާ: އިތުބާރުކުރާ މަޤާމެއްގައި ހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާ ޖިންސީ ޢަމަލެއް ހިންގުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 23 އޮކްޓޫބަރު 2013
- ނިމުނު ތާރީޚް: 04 ނޮވެމްބަރު 2019

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
ވަކީލު: އަލް: އަލީ އަޙްމަދު
ވަކީލު: އަލް: އަޙްމަދު ވާސިލް

އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް
ޙުސައިން އިސްމާޢީލް [redacted]
ވަކީލު: އަލް: މުޙައްމަދު ނާޒިމް އަޙްމަދު

ޖިނާއީ – އިތުބާރުކުރާ މަޤާމެއްގައި ހުރެ ކުޑަކުއްޖަކާ ޖިންސީ ޢަމަލެއް ހިންގުން – ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ 9 ވަނަ މާއްދާ؛ 24 ވަނަ މާއްދާ - ކުއްޖާ [illegible]

• [illegible]:

މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލު:

1. މި މައްސަލައަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު Cr-C/2013[redacted] ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވާ ޙުކުމް ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތް ނުވާކަމަށްބުނެ، އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ އިސްތިއުނާފެކެވެ. މި އިސްތިއުނާފުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ [redacted] ހުސައިން އިސްމާޢީލު[1] (މީގެ ފަހުން "ހުސައިން އިސްމާޢީލު" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް" ކަމަށް ބުނެފައި) އެވެ.

ހުށަހެޅުނު ދަޢުވާ

2. ހުސައިން އިސްމާޢީލު، [redacted]ގޭގައި [illegible] 06 މާރިޗު 2013 ދުވަހު، ހަވީރުގެ ވަގުތެއްގައި، އެގޭގައި [illegible] [redacted] [illegible]ގައި ނިދާފައި އޮއްވައި، މީނާ [redacted]އަށް [illegible] [illegible] [redacted] [illegible] އަތްލައި، [illegible] އެގޭ [illegible] [illegible] [illegible] [redacted] [illegible] ހިންގާފައިވާތީ ހުސައިން އިސްމާޢީލުގެ [illegible] ދަޢުވާ އުފުލިއެވެ.[2]

---

[1] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު [redacted]

[2] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 696/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ "ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ"

ކްރިމިނަލް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް

3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު [redacted]Cr-C/2013 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތުގެ މައްޗަށް [illegible] އިތުބާރުކުރެވޭ [illegible] [illegible] ކުޑަކުއްޖަކާއިމެދު ޖިންސީ ޢަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކުރާކަމަށެވެ.[3] މިގޮތުން އެކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ އަންނަނިވި ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށެވެ.

-3.1 ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިންނަކީ [illegible] [illegible] ކުއްޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [redacted] ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] ވާހަކަތަކަށް ބަލާއިރު، ހާދިސާ ހިނގި ދުވަހު ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާ ބުނެފައިވާކަމަށާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [redacted] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [redacted][illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

-3.2 [illegible] [illegible] [illegible] ޤަވާޢިދު '[illegible]' (ޖިންސީ ގުނަވަން [illegible]) އަދި ޖިންސީ ގުނަވަނަށް އިނގިލި ވައްދާފައިވާކަން [illegible] [illegible] [illegible].

-3.3 [illegible].

---

[3] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 696/Cr-C/2019 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ "ހުކުމް"

-3.4 މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައިގަނޑު ހެކިންނަކީ ކުއްޖާއާދު ކަންހިނގައިދިޔަގޮތް އެކުއްޖާ [illegible] [illegible] [illegible] އެނގޭކަމާއި، އެއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009[4] ގެ (ށ) (ނ) އަދި (ޅ) ގައި ބަޔާންކުރާ ބާވަތުގެ ހެކިކަމުގައިވިނަމަވެސް، ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށް [illegible] ހެކިކަމަށް [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާފައިވިނަމަވެސް ކުއްޖާގެ ސައިކޮލޮޖިކަލް ރިޕޯޓާއި ފޮރެންސިކް މެޑިކަލް ރިޕޯޓުތަކުން އެނގޭކަމާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009[5]ގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ބާވަތުގެ ހެކި، އެމާއްދާގައި ބުނެފައިވާ މިންވަރަށް ލިބިފައިނުވެއެވެ.

-3.5 ކުއްޖާގެ ޑީ.އެން.އޭ ރިޕޯޓުގައި ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޯނާއެއް ލިބިފައިވާކަމަށް ދޭހަވާކަމަށް ބަލައިގަނެވޭނަމަވެސް، އެއީ ދިފާއުން [illegible] ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ސަބަބުން ވެފައިވާ އަނިޔާއެއްކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް އިތުރު ހެކިއެއް ނުވަތަ ޤަރީނާއެއް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިނުވެއެވެ.

-3.6 ކުއްޖާގެ ސައިކޮލޮޖިކަލް އެސެސްމަންޓް ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި އިންޓަވިއުގައި ކުއްޖާދީފައިވާ ކަންހިނގި ގޮތް ކުއްޖާ ކިޔާދީފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާގެ ވާހަކަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިޕޯޓުތަކުން ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ ވާހަކަ ބަސްދިނުމަށް.

-3.7 ކުއްޖާގެ ޑީ.އެން.އޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވާ މިންވަރަށް ހުރި ހެކިތައް ލިބިފައިނުވާ ކަމެވެ.

---

[4] ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ގެންގުޅޭނެ ޚާއްޞަ ޕްރޮސީޖަރުތަކާއި ބެހޭ ޤާނޫނު

[5] އެއް

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް

4. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1271/Cr-C/2013 ގެ ޝަރީޢަތް ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނޫން ކަމަށް ބުނެ މި ޝަރީޢަތް އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އިސްތިއުނާފުކޮށް ތިން ފަނޑިޔާރުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވަނީ ބަލައިފައެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ؛

4.1 ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކުން އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މިންވަރަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މީހަކު ކުށެއް ކޮށްފިކަން އެކަށީގެންވާ ޝައްކެއްނެތި ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ހެކި ލިބިފައިވާނަމަވެސް، އެ މިންވަރަށް ހެކިބަސް ލިބިފައިނުވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ އަދި؛

4.2 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "މަތީ މަރުތަބާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެއްގޮތަށް ދަށު މަރުތަބާގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

5. ދައުލަތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބުނެފައިވަނީ:

5.1 ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކުން އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެ ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުތަކުގެ ތެރޭގައި،

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ބަލައިގަންނަ ބާވަތުގެ ހެކީގެ އިތުރުން، ކުޑަ ކުދިންނަށް ކުރާ ޖިންސީ ގޯނާ ސާބިތުކުރުމަށް އިތުރު ބާވަތުގެ ހެކި ހުއްދަކުރުމާއި، ބަލައިގަންނަ ހެކީގެ މިންގަނޑު ލުއިކުރުން ހިމެނޭކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/14 ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި އެކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/HC-A/150 ގެ ޤަޟިއްޔާއަށް ބެލުމުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުސޫލުތަކަށް ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައިވާ 5 ބާވަތުގެ ހެކި ހުރުން ލާޒިމް ނޫންކަން ކަނޑައަޅާފައިވާކަމަށެވެ.

5.2- ޙުސައިން އިސްމާޢީލްގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރެވުނު މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމުގެ ގޮތުން ދައުލަތުން ވާނީ އަނިޔާ ލިބުނު ކުއްޖާގެ [illegible] ބަޔާނާއި، [illegible] [illegible] ކުއްޖާ [illegible] ނަގާފައިވާ އިންޓަވިއު އޯޑިއޯ ވީޑިއޯ ރެކޯޑިން ހެކީގެ [illegible].

5.3- ދިފާޢީ ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައި [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible]، ނަމަވެސް [illegible] 2012/SC-A/01 [illegible]

އިސްތިއުނާފު [illegible]

6. އިސްތިއުނާފު [illegible]

7. [illegible]

ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނިކަމަށާއި، ކުއްޖާގެ ނަފްސާނީ ރިޕޯޓް ބަލާއިރުވެސް ކުއްޖާއަށް އެފަދަ ގެއްލުމެއް ވެފައި ނުވާކަން އަދި ނަފްސާނީ ގޮތުން ވެސް އަސަރުތަކެއް ކޮށްފައި ނުވާކަން ފާހަގަވާން އޮންނަކަމަށެވެ.

8. ތަޙްޤީޤު މަރުޙަލާއިން ފެނިގެންވެސް ކުއްޖާގެ ކުރިމަތީ ފަރާތަށް ގެއްލުމެއް ނުވަތަ [illegible] ހުރިކަން ފާހަގަކުރެވިފައި ވާކަމަށް ބުނެފައިވާތީ އާއި ކުއްޖާގެ ކުރިމަތިފަރާތު [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] ވެސް ކުރިމަތިފަރާތަށް އެއްޗެހި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ނަގާފައިވާކަމުން ޖިނާއީ ކުށެއް ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވާ އެއްވެސް ޝައްކެއް ނެތް މިންވަރަށް މި ކަން ސާބިތު ނުވާކަމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

9. މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު [redacted]/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ކުޑަކުދިންނާ ގުޅޭ ޖިންސީ މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible]

10. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިންގާނެ ހާއްސަ އުޞޫލުތަކުގެ ޤާނޫނު) 47 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ [illegible]**[6] ޤަޟިއްޔާގައި [illegible]. އެގޮތުން މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި އަނިޔާ ލިބުނު ކުޑަކުއްޖާގެ ބަޔާނަކީ [illegible] [illegible] [illegible]

---

[6] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާ

ނުވަތަ ނޫންތޯ ބެލުމުގައި، އެ ކުއްޖާގެ ހެކިބަސް [illegible] ބުނުމުން [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުގެ [illegible] އަމަލުތަކާއި، ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] ދޮގެއް [illegible] [illegible] އަދި މިކަންކަން ބުނުމުގައި ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްސަ އުސޫލުތަކަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު[7]ގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަސީލަތްތަކުގެ ތެރެއިން އެ މައްސަލައެއްގައި [illegible] [illegible] ވަސީލަތްތަކުން ބެލުން [illegible] [illegible].

11. އަދި ކުއްޖާ ސިފައިދިނުން [illegible] ހުރުން އެއްގޮތް [illegible] (Internal Consistency) ކުއްޖާ [illegible] ވާހަކަތަކުގައި [illegible] [illegible] ސިފައިދޭ [illegible] [illegible]. އަދި ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] (External Consistency) [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

12. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ އަޙްމަދު [illegible]**[8] ޤަޟިއްޔާ އިތުރު ފުޅާ ނަޒަރިއްޔާތަކުން ބަލައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ [illegible]**[9] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، [illegible] ޤަޟިއްޔާގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަޔާންކުރަނީ ކުއްޖާގެ ހެކިބަސް އާދަޔާ ޚިލާފަށް [illegible] ކަމަށް [illegible] ކުއްޖާ ދީފައިވާ ހެކިބަހުގެ [illegible] [illegible] ސާބިތު [illegible]، އެ އުސޫލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009

[8] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާ

[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/407 ޤަޟިއްޔާ

ބިނާވަނީ ކުޑަކުއްޖާގެ ހެކިބަހުގެ މައްޗަށް ކަމަށްވާއިރު، ކުޑަކުއްޖާގެ ހެކިބަސް ނަގާނީ އެކަން ކުރެވޭނެ ހަމައެކަނި ޤާނޫނުގައި ކަމަށް ބަޔާންކުރާ ކަމަށެވެ.

13. އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުސޫލުތަކާބެހޭ އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ) ބޭނުމަށްޓަކައި ކުޑަކުއްޖާގެ ހެކިބަސް ހޯދަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކުރަނީ:

- 13.1 ކޯޓުން ބޭރުގައި، ސަރަހައްދުގެ މަޖިލީހުން ބޭރުގައި ފުރުޞަތު އޮފީހުން ބޭރުގައި،
- 13.2 އެކުއްޖާއަށް ފަރުވާ ދެވޭތަނެއްގައި،
- 13.3 އެކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ، އަދި ކުއްޖާއަށް އިތުބާރުކުރާ ބަޔެއްގެ ހާޒިރުގައި،
- 13.4 އެކުއްޖާއަކީ ޚާއްޞަ އެހީއެއް ބޭނުންވާ ކުއްޖެއްނަމަ، އެ ކުއްޖަކު ބުނާ އެއްޗެއް ތަރުޖަމާކޮށްދިނުމުގެ ޤާބިލުކަންހުރި މީހެއްގެ ހާޒިރުގައި،
- 13.5 އިންޓަވިއުކޮށްގެން، އެ އިންޓަވިއު ވީޑިއޯ ރެކޯޑުކޮށްގެން،

މިފަދައިންނެވެ.[10]

14. ބުނެވުނު ކަންކަމުގެ އިތުރުން ކުޑަކުއްޖެއްގެ ހެކިބަސް ނަގަން ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުޞޫލު އަޅުވައި އެ ކުއްޖާގެ ބަސް ހިފަހައްޓުމުގެ ގޮތުގައި ނަގާނަމަ، އެ ބަސް ނަގަންވާނީ؛

- 14.1 ހެކިބަހަކީ ޢާންމު އުސޫލުން ހުށަހެޅޭ ހެކި ސިއްރު ދިނުމުގެ ކަންކަމުގައިވާތީ،
- 14.2 ހެކިބަހަކީ މުއްދަތެއްގެ ބޭރުގައި ނަގާ އެއްބަސްކަމުގައިވާތީ،
- 14.3 ހެކިބަސް އަޑުއަހާ މައްސަލައިގެ ތަފްސީލާއި ވައިބާރު ކޯރ ފަސޭހަކުރުމަށްވެސް އަދި
- 14.4 ކުޑަކުއްޖާގެ ހެކިބަސް ނަގައިދިނުމަށް ޕްރޮސިކިއުޝަނުން ކޯޓުގައި އެދުމުން،

---

[10] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފުލްބެންޗުން ނެރުނު ޤަރާރު ނ ވަނަ ނަންބަރު

ޖި ކަންކަމުގެ މައްޗަށްވެސް ބަލަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[11]

15. ހަމައެއާއެކު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ އަޙްމަދު ޝުޖާޢު[12] ޤަޟިއްޔާގައި، ބޭރު ޤައުމުތަކުގައި އަމަލުކުރާ ގޮތުގެ މައްޗަށް ނަޒަރުދީ ފުރަގަސްކުރެވިދާނެ ޤަޟިއްޔާތަކުގެ އަޑިގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނާއި އުޞޫލުތަކާ [illegible] ހުކުމެއް ނެރުމުގައި، މައްސަލަ ފައިސަލާކުރާ [illegible] ނެގުމުގެ ބާރު ލިބިދޭ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާއިން ލިބިދޭ، [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކަނޑައެޅިފައިވާ ޢަދަބު ލުއިކޮށްދިނުމުގެ ޤާނޫނު) [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ އިބްރާހީމް ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ އިބްރާހީމް ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] ހުކުމް ކުރެވޭނީ [illegible] ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

---

[11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ އިބްރާހީމް ޤަޟިއްޔާ

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާ

16. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގައި ކުއްޖާގެ ހެކިބަހެއް ފަނޑިޔާރެއްގެ ހާޟިރުގައި ނަގާފައިވާނެތެވެ. އަދި ކުއްޖާގެ ބަސް "ހުރި ބަހެއް" ގޮތުގައި [illegible] [illegible] ނުވެއެވެ. މިސާލަކުގެ މައްސަލަތަކުގައި ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ އަސާސް ބިނާވަނީ ކުއްޖާގެ ހެކިބަހުގެ މައްޗަށް ކަމަށްވާއިރު، ކުއްޖާގެ ހެކިބަސް [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން އެ އުސޫލު މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤުކޮށް، ދަށު ކޯޓުން މި މައްސަލައިގައި ނިންމި ނިންމުމަށް ބަދަލުގެނައުމަށްޖެހޭ ޤާނޫނީ އަދި ޝަރުޢީ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް ނުފެނެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒީގެ ރައުޔު

17. ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޝުޖޫނު މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

18. މި މައްސަލައިގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށާއި، އެ ނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] ބަޔާނާއި، އަދި މި ފަރާތްތަކުގެ އަރިހުގައި މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކާއި ގުޅޭ ގޮތުން މަތީ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އަޅުގަނޑު އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްސަ އުސޫލުތަކެއް ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ މަޤްޞަދު

19. ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުސޫލުތަކެއް ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު އެކުލަވާލެވި، އެ ޤާނޫނަށް އަމަލުކުރަން ފަށާފައިވީ ކުޑަކުދިންނަށް ކުރާ ޖިންސީ ގޯނާގެ އަމަލުތަކަކީ އެ އަމަލުތަކުގެ ސަބަބުން ކުޑަކުދިންނަށް ނަފްސާނީ އަދި ޖިސްމާނީ އަނިޔާތައް ލިބުމުގެ އިތުރުން، މުޖުތަމަޢުގައި ބޮޑު

ޢަމަލުތަކުގެ ސަބަބުން ބިރުވެރިކަން އުފެދި، އޭގެ ނަތީޖާއަކީ ޓްރޯމާގެ ސަބަބުންނާއި، މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ސާކްޝީ މަދުކަމާއި ސާބިތުކުރުމުގައި ދަތިތަކާއި ހުރުމުގެ ސަބަބުން، ކުޑަކުދިންނާމެދު ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގާ ފަރާތްތަކަށް ޙައްޤު ޢަދަބު ދިނުމުގައި ހުރި ދަތިތަކަށް ޙައްލު ހޯދައިދިނުމުގެ މަޤްޞަދުގައެވެ.

20. މި ޤާނޫނުގެ އަސްލު ބޭނުމަކީ މަޤްޞަދަށް ބަލައިލާއިރު، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ޢަމަލުތަކަށް ޢާއްމު ގޮތެއްގައި ހިނގަނީ އަނިޔާ ޖިސްމާނީގޮތުން ސިއްރިއްޔާތުގައި ކަމަށް ވުމާއި، އެފަދަ ކުށްތަކެއް ސާބިތުކުރުމުގައި ދިމާވާ ދަތިތަކުގެ ސަބަބުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ހެކި ޖަމާކުރުމުގައި، މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދު ދިފާޢުކުރުމުގައި ގޮތުން މިކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢަބްދުﷲ ޝަރީފް** ގެ މައްސަލައާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/16 **ދިވެހި ދައުލަތު ވ. ޢަލީ ޝާކިރު** ގެ މައްސަލައިގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.[13]

21. މި ޚާއްޞަ ޤާނޫނުގެ ބޭނުމަކީ ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުން، ތަޙުޤީޤު މަރުޙަލާތަކާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ބަލަންޖެހޭ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާއި، ބަލަހައްޓާ ދިފާޢުކުރުމަށްޓަކައި ލަފާދީ ގުޅޭ ކަރުދާސްތަކާއިމެދު ދިނުމާއި، ޝަރީޢަތުން ހުކުމްކުރުމުގައި ކުޑަކުދިންގެ މަސްލަޙަތު ކަނޑައަޅާއިރު ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގެ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކެއް ކަނޑައެޅުމެވެ.[14]

22. މި ޤާނޫނުގެ މަޤްޞަދުގެ ތެރޭގައި މުޖުތަމަޢުގައި ހިންގާ ކުޑަކުދިންނަށް ނުރައްކާތެރިކަމުން ރައްކާތެރިކޮށް ހިމާޔަތްދިނުން، އަދި ކުދިން ރައްކާތެރިކޮށްދިނުން، އެފަދަ ޢަމަލުތަކުގައި އެ ރައްކާތެރިކޮށްދިނުން، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުން، ތަޙުޤީޤު މަރުޙަލާތަކާއި ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ބަލަންޖެހޭ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާއި، ކުށުގެ އަދަބު މިންވަރުކޮށްފައިވާ ވަކި ނިޒާމެއް ކަނޑައަޅާފައިވާކަން ހިމެނެއެވެ، ކުޑަކުދިންގެ މަޞްލަޙަތު

---

[13] މިކަން އިތުރަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/42 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢަބްދުﷲ ޝަހީދު ޢަލީ) ގެ މައްސަލައިގެ 17 ވަނަ ނަންބަރުގައެވެ.

[14] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާނެ ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

ބަލައިގަންނަ ބާވަތުގެ ހެކީގެ އިތުރުން، ކުޑަކުދިންނަށް ކުރާ ޖިންސީ ގޯނާ ސާބިތުކުރުމަށް އިތުރު ބާވަތުގެ ހެކި ހުށަހެޅުމާއި، ބަލައިގަންނަ ހެކީގެ މިންގަނޑު ދެނެގަތުމާއި، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާއި އެކަމަށް ޒިންމާވާ މީހުންނަށް ހަރުކަށި އަދަބުދިނުމާއި، ޖިންސީ ގޯނާއިން ކުޑަކުދިންނަށް ރައްކާތެރިކަން ދިނުމުގެ ބަދަލު ހޯދައިދިނުން ހިމެނެއެވެ.[15]

ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ބަލައިގަންނަ ހެކި

23. ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާނެ ހާއްސަ ފިޔަވަޅުތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ އެއް މަޤްޞަދަކީ، ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ބަލައިގަންނަ ބާވަތުގެ ހެކީގެ އިތުރުން، ކުޑަކުދިންނަށް ކުރާ ޖިންސީ ގޯނާ ސާބިތުކުރުމަށް އިތުރު ބާވަތުގެ ހެކި ހުށަހެޅުމާއި، ބަލައިގަންނަ ހެކީގެ މިންގަނޑު ދެނެގަތުންކަން އިންސާފު ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި މަޤްޞަދު ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި، މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައިވެއެވެ.

24. މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ފަދައިން ޤާނޫނުތަކުގައި، ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ހެކީގެ މިންގަނޑަކަށް ނުވަތަ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅޭ ހެކީގެ ބާވަތް ކަމަށް އެނގެން ޤަބޫލުކުރެވޭ ބަލައިގަނެވިދާނެކަމަށް، މި ޤާނޫނުގެ ބަޔާންކުރެވިފައި ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފެދޭ ގަވާއިދެއްގައި، މިގޮތުން، ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަނިޔާއެއް ހިންގައިފިކަން ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި، ނުވަތަ މި ޤާނޫނުގައި ކުށެއް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި، އަންނަނިވި ބާވަތުގެ ހެކި ޝަރީޢަތުން މަދުކޮށްގެން ފަސް ބާވަތްތަކުގެ ހެކި ހުށަހެޅުމަށް ފުރުޞަތުދޭނަމަ، އެ ހެކިތަކަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، މިގޮތުން ކުރެވޭ ކޯޓުތަކަށް އަސާސީގެންވާ މިންވަރުގެ ޝަރީޢަތްކުރުމުގައި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ދިފާޢުވާ ހުރިހާކަމުގައި ބާރުން ކުރެވޭނެއެވެ. އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި އަންނަނިވި ބާވަތުގެ ހެކިތަކެވެ.

(ހ) ޖިންސީ އަމަލު ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ހިންގައިފިކަން ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް ދަށުގައި ދިމާވެއްޖެ

---

[15] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާނެ ހާއްސަ ފިޔަވަޅުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 2 ވަނަ މާއްދާ

(ރ) ސައިންޓިފިކް ތަޙްލީލުތަކުން ދައްކާ ނަތީޖާ

(ބ) [illegible] ހެކި ބަޔާން

(ޅ) [illegible] ތަޙްލީލުތަކުން ލިބޭ ހެކި

(ކ) [illegible] ލިބޭ ހެކި

(އ) [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible]

(ވ) [illegible] ނުވަތަ [illegible]

(މ) [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible]

(ފ) [illegible]

(ދ) [illegible]

(ތ) [illegible] ހެކި

(ލ) [illegible]

25. [illegible] 12 (ބާރަ) [illegible]

[illegible] ކަމަށް ޝަރުޢީ ނޫން ކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު ފުއާދު ޤަޟިއްޔާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/16 ދިވެހި ދައުލަތު (އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ވ. [illegible] [illegible] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު [illegible] [illegible] [illegible] ވަކިވަކި ހުކުމްތަކުގެ ގޮތުގައި [illegible] ބަދަލުގައި، ޤާނޫނުގެ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު ފުއާދު ޤަޟިއްޔާގައިވެއެވެ.[16]

26. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] 12 (ބާރަ) [illegible] [illegible] [illegible] މަދުވެގެން 05 (ފަހެއް) [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (މަދުވެގެން [illegible] (ފަހެއް) 05) [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު [illegible].[17]

---

[16] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/42 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible] [illegible]) ޤަޟިއްޔާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/40 ([illegible] [illegible] ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ޤަޟިއްޔާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/60 ([illegible] [illegible] ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ޤަޟިއްޔާއި، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/94 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible] [illegible]) ޤަޟިއްޔާ [illegible].

[17] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/24 ([illegible] [illegible] ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ޤަޟިއްޔާގެ 24 ވަނަ ނުކުތާ

27. ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ފަދަ މައްސަލަތަކަށް ބަލާފައިވާ ކުއްޖާ ބަޔާނާ ބަޔާންދިނުމުގެ މައްސަލަތަކަށްވާއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަހްމަދު ޝަމީމް** ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ފަދައިން މިފަދަ މައްސަލަތަކުން ސާބިތުކުރުމުގެ އަސާސަކީ ކުއްޖާގެ ބަސް ކަމުގައިވާއިރު، ކުއްޖާ ބަޔާންދިން ނުވަތަ ކުއްޖާގެ ބަޔާ އޮތުމާ ދިމާވެގެން ވޯޓު ކުރުމު ބަޔާނާ ނުވަތަ ނަތީޖާ ބެލުމުގައި މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރަށް ބެލޭނީ 03 (ތިނެއް) ކަމެއް މި ފުލްބެންޗުގައި ބަޔާންކުރައްވައެވެ. އެއީ؛

1. ކުއްޖާގެ ހެކިބަސް އެއްގޮތްވުން އަދި ބާރުގަދަވުން އެއްގޮތްކަން ބުރުޒާއި؛
2. ޝަކުވާ އުފުލި ފަރާތުގެ އަޚްލާގާއި އަމަލުތަކާއި، އަދިވެސް ކުއްޖާގެ އުމުރު ހުރިހާ ގޮތާއި،
3. އަނިޔާދިނުން ކުއްޖާ މުޖުތަމަޢު ބޭރު ގޮތުން ޝަކުވާކުރުމުގައި އެއްވެސް ނުރަނގަޅު ނިޔަތެއްނެތްކަމެވެ.

28. ބަޔާންކުރަނިވި ފުލްބެންޗުގައި މި 03 (ތިނެއް) ކަންކަން ދިރާސާކުރެވިފައިވިނަމަވެސް، މިއީ ކަންތައް މައްސަލައެއްގައި ބެލުން ލާޒިމު ކަންކަން ކަމުގައި ނުބެލެވޭނެއެވެ. އެހެނީ، ކަންތައް މައްސަލައަކުވެސް އެ މައްސަލައިގެ ވަކިގޮތަކާ ތަފްޞީލުތަކަށް ބަލައިގެންނެވެ. މިސާލަކަށް ކުއްޖާއަކީ ބޮޑު ދުވަހުގެ އުމުރުގެ ކުއްޖެއްކަމުގައިވާނަމަ، އެ ކުއްޖާގެ އަޚްލާގާއި އަމަލަކީ މައްސަލައިގެ ހަޤީޤަތް ވަޒަންކުރުމުގައި މައްސަލައިގެ ހަޤީޤަތާއި ގުޅުން ހުރި ކަމެއް ނޫނެވެ. އަދި ކުޑަކުދިންނާމެދު ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މައްސަލަތަކުގައި އަނިޔާ ދިނުން ކުއްޖާގެ އުމުރު ހުރިހާ ގޮތް ކުއްޖާގެ ޖިސްމާނީ ތަރައްޤީކުރުމަށް ބޭނުންކުރާ ސިފައެއްގެ ގޮތުގައި، ނުވަތަ އެ ކުއްޖަކާ ދުރު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިނގަން ދުރުވެރިވި ސަބަބެއްކަމުގައި ބަލައިގަންނާނެކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަހްމަދު ޝަމީމް** ގަޟިއްޔާގައި ފުލްބެންޗުން އަލިއަޅުވާ ސާބިތުން މުހިންމުކަމަށް ފާހަގަކުރައްވާފައިވާއިރު،[18] މި ބާވަތުގެ ކަންކަމާ

---

[18] ބަޔާންކުރަނިވި ފުލްބެންޗުގެ 71 ވަނަ ނުކުތާ

މައްސަލައަކީވެސް ޖިންސީ ގޯނާ ކޮށްފައިވާ މީހާއާއި ކުއްޖާއާ ހުރި ގުޅުމާއި، ގާތް ކަމާއި، ކުއްޖާގެ އުމުރާއި، އެ މައްސަލައިގެ ކަން ހިނގައިދިޔަގޮތުގެ މައްޗަށް، އެ މައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތައް ވަޒަންކޮށް، ފައިސަލާކުރަންޖެހޭ މައްސަލަތައްކަމުގައި އަހުރެން ދެކެމެވެ.

29. މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ހެކިބަސް [illegible] އެއްގޮތްވުމަކީ، ނުވަތަ ކުއްޖާ [illegible] އެއްގޮތްވުމަކީ، (Internal Consistency) [illegible] **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible]** 2019/SC-A/77 [illegible] (External Consistency) [illegible]

30. [illegible] **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible]** 2020/SC-A/94 [illegible]

31. [illegible]

ހިންގުމުގެ ކުރިންވެސް އެ ކުއްޖަކާ އާއިލީ ގުޅުމެއް ނުވަތަ ބާރުވެރި ގުޅުމެއް އޮންނަ ފަރާތެއް ކަމުގައިވާތީ، މިފަދަ ސަބަބަކާހުރެ ކުއްޖާގެ ހެކިބަހުގައި ތަފާތުތައް ހުރުމަކީ ނުވަތަ ތަފްސީލު ހަނދާންނެތުމަކީ ނުވަތަ ތަފްސީލު ފަހުން [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައިވާތީ، އެ ކުއްޖާ ކުރިން [illegible] ދިނުމަށް، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްސަ ފިޔަވަޅުއެޅުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަސީލަތްތަކުން ނުވަތަ ވަސީލަތްތަކުން [illegible]، އެ [illegible] ބަލައިގަންނަން ޖެހޭކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/16 **ދިވެހި ދައުލަތު ވ. އަލީ ޝާން** ގެ މައްސަލާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

32. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު ފުއާދު** ގެ މައްސަލާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގައި އަނިޔާ ލިބުނު ކުއްޖާ، ފުރަތަމަ ފަހަރު [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] ބުނާނަމަ، މައްސަލަ ބަލާ [illegible] އެކަމުގެ [illegible]، އަދި ކުއްޖާ [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[19]

33. މި ބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ހުރި ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible] ކުއްޖާގެ ބަސް ކަމަށްވާއިރު، ކުއްޖާ [illegible] ބަޔާންދިނުމަށް، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްސަ ފިޔަވަޅުއެޅުމުގެ ޤާނޫނުގެ

---

[19] [illegible] ވ. [illegible] 67 ވަނަ ނުކުތާ

47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]
ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އިސްތިއުނާފުކުރުން [illegible] [illegible] [illegible]

34. ހުސައިން [illegible] މައްޗަށް [illegible] ކުޑަކުދިންނާމެދު ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު [illegible] [illegible] ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ [illegible] އެ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން، [illegible] މަޤާމެއްގައި ހުރި [illegible] ޖިންސީ ޢަމަލެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[20]

35. މި މާއްދާގައިވާ [illegible] [illegible] މަޤާމެއްގައި ހުރި މީހަކު، އެ [illegible] ޖިންސީ ޢަމަލެއް [illegible]، [illegible] [illegible]. އަދި މި ކުށުގެ އަދަބަކީ 15 (ފަނަރަ) އަހަރާއި 18 (އަށާރަ) އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް [illegible] ކަމުގައެވެ.

36. "ޖިންސީ ޢަމަލު" ކަމަށް ޤާނޫނުގައި [illegible] [illegible]، [illegible]، އަދި އެނޫން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[21]

37. ކުޑަކުދިންނާމެދު ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު [illegible] [illegible] ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ވ) [illegible] [illegible].

---

[20] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1271/Cr-C/2013 [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible]"ގެ [illegible] [illegible] 1 ވަނަ ނުކުތާ

[21] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ([illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

38. ދައުލަތުން ހުށައިން އިސްނާދުގެ ދަޢުވާކުރުން މި ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށައިން އިސްނާދުގެ [redacted]ގެގައި އުފެދުން 2013 މާރިޗު 06 ވަނަ ދުވަހު، ހަވީރުގެ ވަގުތުތަކުގައި، އެގޭގައި އެކު [redacted] [redacted] (މިގެ ހަމަން "ކުއްޖާ") އެގޭގެ ކޮޓަރިއެއްގައި ނިދާފައި ހުއްޓައި، މިނާ [redacted]އެން ގޮތަށް ކޮށްފަދަކުރުން، [redacted]ގެ ކުރިމަތީ ހަށިގަނޑުގައި އަތްލައި، ހަށިގަނޑާއި ކުޅެ، އެގެ ކުރިމަތިން އޮޅި ހަރަކާތްތަކެއް ހިންގާފައިވާނެ ކަމަށް ދައުލަތުން ބުނެއެވެ.[22]

39. މި ދައުވާއަށް ހުށައިން އިސްނާދުކުރައްވާފައިވާ، ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ދައުލަތުން ހެކިންގެ ގޮތުގައި ފޮރެންސިކް ސައިކޮލޮޖިސްޓް [redacted] ކިޔާފައިވާ ކަމާ ދިމާވެގެން ބަޔާން ދީފައިވާ، އެގޭ އިރުދުން [redacted]އާއި [redacted]ގެ މެޑިކަލް ރިޕޯޓާއި، ޓެސްޓް ރިޕޯޓާއި، [redacted]ގެ ސައިކޮލޮޖިކަލް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.[23] އަދި ދިމާވި ހެކިންގެ ގޮތުގައި މާލެ [redacted] [redacted]ގެ މެޑިކަލް އެސެސްމަންޓް މާލެ މެޑިކަލް ޑިރެކްޓަރު އާއި، މާލެ [redacted] [redacted][24] ނަން ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށް، މެޑިކަލް އެސެސްމަންޓް މެޑިކަލް ރިޕޯޓު ހެކިންގެ ގޮތުގައި ޝަރީޢަތަށް ނުހުށަހަޅައިފިނަމަ ނިންމާފައިވެއެވެ.[25]

40. ކުށެއްގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މުއައްސަސާތަކުގެ ތެރެއިން ހޯދި ބަޔާން ކުއްޖާ ބަޔާންދޭއިރު މުޢާމަލާތްކުރުމުގެ ގޮތް، މި މުއައްސަސާގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ހަރަކާތް ހެކިވެރިޔާ ކަމަށް ބަލައި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ކުށެއްގެ ދާއިރާ ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މުއްސަނދިކަމުގެ ގޮތުން އިސްތިސްނާކޮށް

---

[22] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1271/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ "ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުއިރުގެ ރިޕޯޓު"ގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 2 ވަނަ ނުކުތާ

[23] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1271/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި 27 ފެބްރުއަރީ 2014 ގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުމުގެ ޓްރާންސްކްރިޕްޓް ފޮރެންސިކް ސައިކޮލޮޖިސްޓް ހެކިބަސް ދީފައިވާ ގޮތް. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1271/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ "ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުއިރުގެ ރިޕޯޓު"ގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 5 ވަނަ ނުކުތާ

[24] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1271/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ "ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުއިރުގެ ރިޕޯޓު"ގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 6 ވަނަ ނުކުތާ

[25] މިގޮތުން ހިންގާފައިވަނީ މި ބާ މީހުން ކުށުގެ ބާވަތުގެ ކުށްތަކާ ގުޅިގެން ހިމެނޭ ޝަރީޢަތުގެ ކަންކަން ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ، މި ބާ މީހުން ކުށުގެ ބާވަތުގައި ބަލައިނުގަތުނަ ނިޔާވީ ސަބަބު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1271/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ "ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުއިރުގެ ރިޕޯޓު"ގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 12 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންގަނޑުން ކުއްޖާގެ ހެކިބަސް [illegible] [illegible] ބެލުމުން، [illegible]

ކުއްޖާ [illegible]

41. ހެކިބަސް [illegible] ބެލުމުން، މި [illegible] [redacted] [illegible][26] [redacted] [illegible] 06 [illegible] [redacted] [illegible] [redacted] [illegible][27]

42. [illegible] 08 [illegible] 2013ގައި [illegible]

---

[26] މި ކުއްޖާގެ [illegible] [redacted] 2013 [illegible] 9 [illegible] 2015 [illegible] [redacted] [illegible]

[27] [illegible] [redacted] 08 [illegible] 2013 [illegible] 09 [illegible] 2015 [illegible]

ހުރިކަމާއި، ޙުސައިން އިސްޙާޤުގެ އެކެން ހުރުމުން ކުއްޖާގެ ޕްރޮޓެކްޝަން އެ ދުވަހު ބަދަލުކަމާއި، މި ދުވަސް ބަލައި ދުވަސް ދުވަހު ކުއްޖާގެ މަންމަ ފުރަތަ ކާނިކަން ދިޔުމުން، ޙުސައިން އިސްޙާޤު އަޔަސް ކުއްޖާއަށް ގޮވާކަމާއި، ސްކޫލުގެ ކާވަސް (ފެބުރުއަރީ 5 ޖަނަވަރީ/[redacted]) ޖަނަވަރީ ކައިރިގައި ޕްރޮޓެކްޝަންގައި ގޭގައި އޮތް ޙުސައިން އިސްޙާޤު އަތުލަކަމަށް ކުއްޖާ ބަލަހައްޓަކަމާއި، އަދި ޙުސައިން އިސްޙާޤު ފަރާތުން ކުރިއަރުވަސް ކުއްޖާއާ ބެލެހެއްޓޭ އެ ފަރާތަކަސް ޖަނަވަރީ ގެއް ބަލަހައްޓާކަން ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓެވޭކަން އެނގެއެވެ.

ކުއްޖާ ރިޓާރން ރިޓާރނިން އެކްސްޓްރާޑިޝަނާއި ބެހޭ ފުރުން އެއްބަސްވުމާ ބެހޭގޮތުން

43. މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ހިއުމަން ރައިޓްސްއިން 10 ޖޫން 2013ގައި ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ "ކުއްޖާއާބެހޭ ރިޕޯޓް" ގައި ވަނީ މިނިސްޓްރީއަށް ހުށަހެޅުން މައްސަލައާ ޙުސައިން އިސްޙާޤު ކުއްޖާއަށް ޖެހިލުން ހަރުއަޅާ ކަންކަމުގައިވާކަން ވޮލަންޓަރީކޮށް ގެނެސް ސަރަޙައްދުގެ ކައުންސިލް ފަރާތުން ރިޕޯޓްކޮށްފައިވާ ޑިރެކްޓަރޭޓުން ހުށަހެޅުން މައްސަލަތަކަށްކަމާއި، ކުއްޖާއާ ދަށުވެސް ވަކަށަނީގައި އެއްވެސް މިހެން ކުއްޖާއާ ބެހޭ ސަލާމަތީކަމުގެ މި ސަލާމަތުގެ ޖަވާބުގައި "އެނބުރި" ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓުމަށްކަމާއި، އެ އަދަދު ސަލާމަތް ހުރުން ހުރުން އެއް ދުވަހަކު ކުއްޖާގެ މަންމަ ހަރަކާތްތަކުން ދިޔުމުން، ކުއްޖާ ކޯޓުގައި ނިކަމެތި އޮފީސް އެ ކޯޓުތަކުން ޙުސައިން އިސްޙާޤު ވަނީ، ކުއްޖާއަށް ގޮވާކަމާއި، ކުއްޖާ ނިކުމެ ވަޒީފާ ހެދި ހަރަކާތްތައް ޖަހައިފި މަޖިލިސް ޙުސައިން އިސްޙާޤު، ކުއްޖާގެ "ޕްރޮޓެކްޝަންގައި" ސަލާމަތް އިންޒާރުތައް އަތުލައި ހުރިކަމާއި، އެގޮތުގައި ކުއްޖާގެ ކުރިމަތީ ފަރާތުން ބަލަހައްޓާކަމަށް ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓެވޭކަމާއި، އަދި މި ވަގުތަށް ކުއްޖާގެ ސަލާމަތް ޖަވާބަށް ކުއްޖާ ރިޓާރނިންގައިވާގޮތުގައި ކުއްޖާ ބެލެހެއްޓެވޭކަން މި ރިޕޯޓުން އެނގެއެވެ.

44. މިނިސްޓްރީން ކުއްޖާއާ ދުވަހުން ވަކިކުރުން ކުއްޖާއަށް ބަދަލުކުރުން ޙުސައިން އިސްޙާޤުގެ ފަރާތުން ޖެހިލި ގޮތް ބެލެހެއްޓެވޭކަމާއި، މި ކަންބޮޑުވުން އެކަމު ފަރާތަކު ހިނގާދިޔަ ފަރާތުން އެ މަޢުލޫމާތު އެއްގޮތަށް ފަރާތުން ގެނެސް ހުށަހަޅާ ބަދަލުކުރުމުގެ ސަލާމަތީ ފަރާތުން ކުއްޖާއާއި، ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ފަރާތުން މައުލޫމާތު ލިބިފައިވާކަމާއި،

ނަމަވެސް ކުއްޖާއަށް ހުސައިން އިސްހާގުގެ ފަރާތުން ޖިންސީ ގޯނާ ލިބޭކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ ޤަބޫލުނުކުރާކަމުގައި ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނުމުން، އެފަދަ ކަމެއް ފަހުން ހުސައިން އިސްހާގުގެ ފަރާތުން ނުހިނގާކަމަށް ކުއްޖާ ބުނުމާއި، ކުއްޖާގެ މަންމަގެ [illegible]

45. [illegible][28]

46. [illegible][29] [illegible]

---

[28] [illegible] 24 [illegible] 2016ގައި [illegible]

[29] [illegible]

ބޭނުންތޯ ސުވާލުކުރުމުން، ހުސައިން އިސްމާޢީލު ބުނުނު ކަމަށް ބުނެފައިވާކަމަށާއި، އޭރު ކުއްޖާ ތަޅައިގެން ހުރި ހަރަކާތްތަކާއި ޖަނބިނޑު މަތިން ހުސައިން އިސްމާޢީލު ކުއްޖާގެ ވިސްނުންތަކުގައި ހުސައިން އިސްމާޢީލުގެ ބަހުރުވާގެ އިނގިލިން އަތުލައި ހެދިކަމަށާއި، އެ ގަޔާގައި ކުއްޖާގެ ހަށިމަތީ ފަޔާތަން ހަރުކަތްތައް ކުއްޖާ ބުނެފައިވާކަން ކުއްޖާއާބެހޭ ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. ސައިކިއެޓްރިކް އިފާދާ އަދުލު ހުރިހަސް ދުރުން ބުނެފައިވާ ކުއްޖާ ދުއްވާ ވާހަކަ އެ ވަގުތު ހަނދާންނެތިގެންވާތީ، އެކަން ހިނގާފައިވާ އިފާދާ އަދުލު ޖެއްސޭގައި ހުއްޓާނުލާ، އޭނާ ބުނެފައިވާކަމަށާއި، ކަމުން ނުގެނދޭނެ އަދިހަށް އެކަމާ ގުޅޭ އެ ދުވަސް ދުވަހު ވަރަކަށް ކައްސާ ނުޖެހޭ ގޮތުގައި ކައްސާ ފައިގައި ދުކޮށްފައިވާކަމަށާއި، ހިރާހު ހަދާފައިވާ އެ ކައްސާ ނުޖެހޭ ގޮތަކަށް ބޭނުންކުރިކަމަށާއި، އިފާދާ އަދުލު ސައިކޮލޮޖިކަލް ކައުންސިލް ތަޢުލީމާއި ކުއްޖާ ހަރުކަތްތަކުގައި ހުރި އެއްޗެހީގެ މައްސަލަ ކަމުގައި ބުނެފައިވެއެވެ.[30]

47. ކުއްޖާގެ "ސައިކޮލޮޖިކަލް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު" 3 ޖުލައި 2013 ގައި ހެދިފައިވެއެވެ. މި ރިޕޯޓަށް މަސައްކަތްކުރުން ފެށިފައިވަނީ ކުއްޖާއާ މެދު ޖިންސީ އިސްތިޢުމާލު ހުސައިން އިސްމާޢީލު ޗެކްލިސްޓް ބުނެފައިވާކަމަށާއި، ހަމަސްގެ ވާހަކަ ސައިކޮލޮޖިކަލް ކުއްޖާ ބަހަށްފައިވާތީ ނަގާފައިވާ ނަމަވެސް، ކުއްޖާގެ ހަށިމަތީގައި ތަޅުވާކަމަށް ކުއްޖާ ކުއްޖާގެ މަންމަ ގޮވާގައި ބުނެފައިވާކަމަށާއި، ކުއްޖާއަށް ތަދުވާ ވަގުތު ކުއްޖާއަށް ތަޅާގައި އިހިސާސް އިންނަން އެނގެންކަމަށާއި، އެ ކަމާ ގުޅިގެން ސައިކޮލޮޖިކަލް ހުސައިން ޓީޓީ ކުއްޖާގެ ޖިންސީ ގުނަވަނުގައި އަތްލިކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނިކަމަށް މި ރިޕޯޓުގައި ވެއެވެ. މި ރިޕޯޓަށް ބަލާއިރު، ކުއްޖާ މަސައްކަތް ގުޅިގެން ވަނަވަރު ނަގާފައިކަމަށް ކުއްޖާގެ އާއިލާގެ މީހުންގެ ހައްޤުން ކުއްޖާއަށް މަޖުބޫރުކުރުމުގެ ހާލަތު ސަލާމަތާ ދުވަސްވީ ގޮތެއް ފާހަގަކޮށް ސައިކޮލޮޖިސްޓް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.[31]

---

[30] އިފާދާ އަދުލު 18 މެއި 2016ގައި ޕޮލިހުގެ ހިރާސަތުން މިކަންކަން ބުނެފައެވެ.

[31] 22 ސެޕްޓެމްބަރު 2013 ގެ ނަންބަރު H5(b)/MLRT/2013/46 ސައިކޮލޮޖިކަލް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު

48. ސައިކޮލޮޖިކަލް އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ސައިކިއާޓްރިސްޓް ޑރ. ސަލީމުގެ މަޝްވަރާގައި ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުގައި ކުއްޖާގެ މަންމަ ވާހަކަ ދެއްކިއިރު ވަރަށް ނުބައިކޮށް އުޅޭކަމާއި، ފަހުން ބައްދަލުކުރުމުން ތަފާތުކަން އުފެދުން ވެސް ކުއްޖާގެ މަންމަ އިންޒާރު ދިނުމުން އިންކާރުކުރެއްވިފައިވާގޮތުގެ މައްސަލަތައް ދިމާވި ފުރުޞަތުގެ ދިރުމަކުން ދީފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާއަށް އަނިޔާއެއް ދިނުމުން ކުއްޖާގެ ހަލާކުން ވިސްނުމުގެ ނިސްބަތުން ހިނގާފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. ކުއްޖާގެ ވާހަކަތައް އާއިލާއިން ވަކިކުރެވުނުއިރު ކުއްޖާއަށް އެކަށީގެންވާ އިޖުތިމާޢީކަން އާއިލާގެ ހަލާކުން ބިރުވެރިކަމާ ކުއްޖާ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ވާހަކަ ދައްކަން ބޭނުންނުވާކަމުގައި ބުނެފައިވުމުގައި މި ރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާއަށް އަނިޔާ ދިނުމުން ހުންނަ ކަމަކީ ނިސްބަތުން ފެނުނުކަމާއި، ކުއްޖާ ހުރި ވަރަށް ބޮޑަށް ބިރުގަނެފައިވާކަމާއި، އެ ވާހަކަތައް ކިޔައިދިން ޢިލާޖުކުރުމުގައިވާ ފަރުވާދިނުމުގެ ދަށުން 11 (އެގާރަ) އަހަރުގެ ކުއްޖަކު އެއްވެސް މިފަދަ ކަންތައްތަކަކީ ހުރުމުން ވަރަށް ބޮޑުކަމުގެ ނަތީޖާ ވެފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާ، ކުއްޖާގެ މަންމައަށް ކިޔައިދީފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ ތެރެއިން ބައެއް ބާވަތުގެ ވާހަކަތައް ދެއްކުމުގެ ނިޝާނީ ކިޔައިދީފައިވާކަމާއި، ކިޔައިދިނުމުގެ ކުރިން ހިނގާފައިވާ ހާދިސާއާ ބެހޭ ވާހަކަތައް އިންކާރުކުރުމުން (ޑިނަޔަލް) އަޑުއެހިފައިވާކަމަށް ކުއްޖާ ބުނެފައިވާކަމާއި، ކުއްޖާއާއި ކުރިމަތިވާން ވާހަކަ ބަދަލުކުރުމުގެ ބިރު ހީވާފައިވާ ކަމަށް ދަލީލު ސާބިތުވާކަމުގައި ބުނެ ހުށަހަޅައިފައިވެއެވެ.[32]

49. މައްސަލައިގައި ސައިކޮލޮޖިކަލް ރިޕޯޓް ލިޔުނު ޑޮކްޓަރު ރިޕޯޓަށް ބަލައިގެން، މި ރިޕޯޓް ސައިކޮލޮޖިކަލް ޢިލާޖުގައި ކުއްޖާ ނިކަމެތި ޙާލަތު ދިމާވެގެން ދުވަހުގެ ބޭނުމުގައި ރިޕޯޓް ދަށުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ޤާނޫނީ ލިޔުންތަކަކަށް މި ރިޕޯޓް އެކަނިއެވެ. ކުއްޖާ ބުނި ޚާއްޞަ، ކުއްޖާ ބަލަދުރު ޢަމަލުތަކުގެ ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ޝަރުޢީގެން ދިމާވެފައިވާކަމާއި، ޝަރީޢަތް ކަނޑައަޅަން ޢަމަލުތަކުގެ ކުއްޖާގެ ޤާނޫނީ ޝަރުޢީގެން އިސްކަން

---

[32] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި 18 މެއި 2016ގައި ސައިކިއާޓްރިސްޓް ޑޮކްޓަރު ދިން ހެކިބަސް

ވައްދާފައިވާކަމަށްވެ. އަދި މި ދިފާޢުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުގައި، ކުއްޖާއަށް ޖިނާއީ ގޮތުން ދިފާޢުވާކަމަށް ވަޒަންކޮށް ކަމުގައި ފެނޭ ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[33]

ޤާނޫނީ ތަޙުލީލުކުރުން

50. ކުރިންވެސް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަދައިން ކޯޓުތަކުންނަށް ޖިނާއީ ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ނިންމުމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އަމަލުކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދޭ ޙައްޤުތަކުގެ ތެރެއިން ހިމެނޭ ގޮތުގައިވާ ކުއްޖާ ބޭނުމުގެ ސިފައިގައި ކުރިއަށްގެންދަވަނީ ޤާނޫނުން ބަލައިގަންނަ ވަސީލަތްތަކެވެ. މަޙްކަމާގައި ހުށަހެޅުއްވި ހެކިތަކުން، އަދި ޔަޤީން ކުއްޖާ ދިމާ ވާހަކަތަކުގެ ނުވަތަ ބުނާ ބުނުމަކީ ހަމަ ސަބަބުތަކެއްގެ ގޮތެއް ހިނދު ކުރުމުގެ މައްސަލަ ދިމާ ވާހަކަތައްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދޭ ކުރުވާފައިވާ ނުވަތަ ގެނުވައިދީ ވަކިގެ ހެކި ހުރިނަމަ، އެގޮތަ ހެއްކަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކަށީގެންވާ މިންވަރުގެ ޝައްކެއްނެތި ކަން ސާބިތުކުރުމަށްކަމައި ފުދޭނެ ހެއްކެވެ.

51. މި މައްސަލައިގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-DM/01 ފަސްޖެހުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/14 ފަސްޖެހުމާއި ބަލާފައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކުރެކުރިންނަށް ޖިނާއީ ޤާނޫނުގެ މައްސަލަތައް ބަލައިގަތުން ބަލާއިރު، އަދި މައްސަލަތަކުގައި ބެލުމަށްފަހު ހުށަހެޅޭ ހެކީގައި ހަމަޖެހި ބެލުމަށްފަހު ކުރެކުރިންނަށް ޖިނާއީ ޤާނޫނު މިންވަރުގެ ފަދައިން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އަމަލުކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހެކިތައް އެކަނި ނުންކަމަށް، އެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ހެކިތަކުގެ ތެރެއިން، މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށްކަމައި ހުރުމަށް ބަލައިގަތުން ބަލައިގަނެވޭ ތެރެއިން ހެކިތަކުގެ ހެކިވެސް ބަލައިގަނެވޭ އެ ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައިގަތުން ދިފާޢުކުރުމުގެ ފުރުޞަތުދިނުމަށެވެ.[34] އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައިގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުމުގައި ޖެހޭގޮތުން

---

[33] 28 އޮކްޓޯބަރު 2013 ގައި ސަރުކާރުން ކުއްޖާގެ މެޑިކަލް ރިޕޯޓް ރިޕޯޓު

[34] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1271/Cr-C/2013 ފަސްޖެހުމުގެ "ފަސްޖެހުނު ދިފާޢުކުރުމުގެ ރިޕޯޓު"ގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާތަކުގެ 13 ވަނަ ނުކުތާގެ (ހ)

ދެވިފައިވާ ހެކިތަކަށް ބަލައި، ފާސްކުރި ނަތީޖާއަކީ، ކުއްޖާއާމެދު ހުސައިން އިރުޝާދު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ މިންވަރަށް ސާބިތުނުވާކަމުގައެވެ. މި ނިންމުމަށް [illegible] ސަބަބުތައް މި ނިންމުމުގެ 3 ވަނަ ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ، އެއަށް [illegible]

52. މި މައްސަލަ ދައުލަތުން އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވަނީ ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނަށް ދެވޭ ޚާއްޞަ [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ މިންވަރަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މިފަދަ ކުށެއް ކޮށްފިކަން އެކަށީގެންވާ ޝައްކުއެއްނެތި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ހެކި ދެވިފައިނުވާތީވެސް، އެ މިންވަރަށް ހެކި ދެވިފައިވާކަމަށް [illegible] މައްސަލަ ނިންމާފައިވާގޮތަށް، މި އިސްތިއުނާފު ނުކުތާގެ މައްޗަށް މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

53. މިގޮތުން ކުއްޖާ ކިޔައިދިން ބަޔާނުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، މި ވާހަކަ އެންމެ ފުރަތަމަ ކުއްޖާ ހިއްސާކުރި ކުއްޖާގެ ޓީޗަރު [redacted] ކުއްޖާއާ ވާހަކަދައްކަމުން 06 ފެބްރުއަރީ ވީ ބުދަ ދުވަހުގެ ހެނދުނު ކުއްޖާގެ މަންމަ ހުރިތަނަށް ދިޔަ ގޭގައި ކުއްޖާ ނިދާފައި އޮއްވާ އެ ގޭގައި އުޅޭ ހުސައިން އިރުޝާދު އައިސް (ކުއްޖާގެ ގައިގާ) [illegible] ކުއްޖާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާ އިސްކޫލުން [redacted]އަށް [illegible] ދެވަނަ [illegible] ކުއްޖާއާ ސުވާލުކުރުމުން، ހުސައިން އިރުޝާދުގެ ކުރިމަތީ [illegible] ކުއްޖާގެ ކުރިމަތީ ހަށިގަނޑުގައި ޖައްސާ ކުރިކަމަށާއި، [illegible] ކުރުމުން ކުއްޖާގެ ކުރިމަތީ ހަށިގަނޑުގައި ވަރަށް ގަދައިން ރިއްސާކަން ކުއްޖާ [redacted] ގާތު ބުނިކަން [redacted] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

54. މީގެ އިތުރުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2013 ފެބްރުއަރީ 08 ވަނަ ދުވަހު ކުއްޖާ ކިޔައިދިނުމުގައި "...މި [illegible]

[illegible] އެއް ދުވަހެއްގެ ރޭގަނޑު (ތާރީޚު ހަނދާނެއްނުވޭ) އަޅުގަނޑު ނިދާފައި ހުއްޓާ އަޅުގަނޑުގެ [illegible] [illegible] އައިސް އަޅުގަނޑަށް ގޮވުމުންނެވެ. އަދި އަޅުގަނޑު [illegible] އަޅުގަނޑު އެނދުމަތީގައި ހުއްޓާ [illegible] އައިސް އަޅުގަނޑުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިނގިލި [illegible] ހެދިއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]… ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]…" މިފަދައިންނެވެ.

55. ކުޑަކުދިންނާމެދު ކުރާ ޖިންސީ ގޯނާގެ މައްސަލަތަކުގައި ކުއްޖާ ކިޔައިދޭ ކިޔައިދިނުން މައިގަނޑު އަސާސަކަށް ބަލައިގެން، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލަކުން ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވަސީލަތްތަކުގެ އަލީގައި ކުއްޖާ ކިޔައިދޭ ކިޔައިދިނުން [illegible] ބަޔާންކޮށްފައެވެ. މިގޮތުގައި ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި މައްސަލައިގައި ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލަކުން ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ވަސީލަތްތަކުގެ އަލީގައި [illegible] ކުއްޖާ ކިޔައިދިނުމެވެ. އެއީ އެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރާ [illegible]، ކުއްޖާ [illegible] ދައްކާ ވާހަކަތަކުން، ނުވަތަ [illegible] [illegible] ގޮތް ދެއްކޭ [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible]. ނަމަވެސް ކުއްޖާއާ މެދު ހިނގި ޖިންސީ ގޯނާ ކުއްޖާގެ ގޮތް [illegible] [illegible] ދެއްކިފައެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު [illegible]** ގެ މައްސަލައިގައިވެސް އަދި އޭގެ ފަހުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/42 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible]** ގެ މައްސަލައިގައިވެސް [illegible] މިއީ ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

56. ކުއްޖާ ކިޔައިދިނުމުގެ އަލީގައި މި މައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] ހެކި [illegible]، މި ކުއްޖާ ކިޔައިދިނުމަށް [illegible] ހެކިތަކުން ބާރު ލިބެއެވެ. އެ ގޮތުން އެންމެ ފުރަތަމަ ކުއްޖާގެ ބަޔާން

ޗެކަކަށް ކިޔައިދިނުމަށްފަހު، ހަމަ އެ މުއްދަތުން ޑިޕޮޒިޓްކޮށްފައި އޮތް ބެލެންސް ފިނޭންސް ސްޓޭޓްމަންޓް ސަރވިސްގެ ޗާޖަސް ސަރވިސް ޓެކްސް އަދި ފުރުޞަތުގެ ޒަމާނުގައި 2013 ޖަނަވަރީ 08 ވަނަ ދުވަހު ކުއްޖާ އެ ވާހަކަ ތަކުރާރުކޮށްފައިވެއެވެ. [redacted]ގެ މި ވާހަކަތަކާއި ކުއްޖާ ބަޔާންކުރައްވާ ބަޔާނާއި، މި ވާހަކަތަކުގައި ހިމެނޭ ކަންކަން އެއްގޮތްވާކަން ސާބިތުވާން އޮންނާނެއެވެ. އަދި މި ވާހަކަތަކަކީ ހަގީގަތުގައި ހިނގާފައިވާ ވާހަކަތަކެއް ކަމުގައި ބެލުމަށް އެއްވެސް ކަމެއް ފެނިގެންނުވެއެވެ.

57. [redacted]ގެ އިތުރުން، ޝަކުވާ ވާހަކަގެ ގޮތުގައި ހަރަކާތްތެރިވި އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތުގެ މުވައްޒަފެއްގެ ޝަހާދަތް ސަރުކާރުން އަންގަވާ ގޮތް ދެނެގަތުމަށް ކުއްޖާ ބުނެދިނުމަށްފަހު، އަދި މިކަން ހިނގައިދިޔަ ކުއްޖާ ނިކަމެތިކަމަށް ކަމެއް ނުހުރި ކަމުގައި ބެލުމަށް ބަލައިގަތުމާ ޤަޟިއްޔާ ދެކޭގޮތުން ހިނގާފައިވާ ކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި ހިނގާފައިވާ ވާހަކަ ސާބިތުވާ ގޮތަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުން އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތުގެ ދެނެގަތުމަށް ކުރުވި ކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި އެއްގޮތްވާކަން ސާފުވެއެވެ، މިކަން ހިނގައިދިޔަ ގޮތް އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތުގެ މުވައްޒަފާ ބަލައިގަތުމުގައި ކުއްޖާ ވާހަކަދެއްކި ގޮތާއި ކަމެއް ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި ބަޔާނުގައި، ކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ލިޔުމުން ހުށަހެޅުމަށް ބަޔާންކުރެވުނު ކުއްޖާގެ ބަޔާނާއި ޝަހާދަތުގެ ޢިބާރާތް އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތުގެ ވާހަކަތަކާއި ގުޅޭ ހިނގައިދިޔަ ގޮތާއި ހިތްވަރުދިނުމާއި ކުއްޖާގެ ޝަހާދަތާ ގުޅޭ ވާހަކަތަކާ ދެކެވިފައިވާކަން ބަލައިގަންނަނީ، ކުއްޖާ "އެއްޗަކު" ބުނެ ދައްކާފައިވާ ހިނގާފައިވާ ބަޔާން ހިނގާފައިވެއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން، މި ގޮތަށް ހިނގައިދިޔަ އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތުގެ ސަރުކާރު އަންގަވާފައި ކުއްޖާ ހިނގައިދިޔަ އެއްގޮތް އެއްގޮތްވާކަން ސާބިތުވެއެވެ. އެހެނީ، އެކަން ހިނގައިދިޔަ ކުއްޖާގެ ޝަހާދަތް ޗެކަކަށް ހިނގައިދިޔަ ހިނގައިދިޔައީ، ފުރުޞަތުގެ ޒަމާނުގައި ހިނގައިދިޔަ ވާހަކައީ، އިޖުތިމާޢީ ޚިދުމަތުގެ ސަރުކާރު އަންގަވާފައި ހިނގައިދިޔަ އެއްގޮތް ވާހަކަ ސާބިތުވެއެވެ.

58. މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ކުއްޖާގެ ސަރުކާރުގެ އެއްބަސްވުމުން ރިޢާޔަތްކުރާ، ސަރުކާރުގެ އެއްބަސްވުމުން ރިޢާޔަތްކުރާ ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ބަލައިގަތުމުގައި ހިމެނޭ ބައިތަކުން ކުއްޖާގެ ވާހަކަތަކަށް ބަރޯސާވެވެއެވެ.

މި ހާދިސާގައި ކުއްޖާއަށް އަނިޔާއެއް ލިބުނުކަން ކުއްޖާގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ފުރިހަމަވާކަމަށް ބުނެވިފައެވެ.

59. ކުއްޖާގެ ޗެކަޕް މެޑިކަލް ރިޕޯޓާއި ގުޅިގެން، [illegible] [illegible]، މި ރިޕޯޓުން ޖިންސީ ގުނަވަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ކުއްޖާގެ [illegible] ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ކުއްޖާ ޖިންސީ [illegible]، ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، ކުއްޖާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ޖިންސީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible].

60. ކުއްޖާގެ މަންމަ، މައްސަލައިގައި ދިފާޢު ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައި ސޯޝަލްވާކަރގެ [illegible] [illegible]. ކުއްޖާގެ މަންމައަކީ، [illegible] [illegible] [illegible]. ކުއްޖާގެ މަންމަ ސޯޝަލް [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible]، ކުއްޖާގެ މަންމަ ކުއްޖާ [illegible] [illegible].[35] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްޖާގެ މަންމައެވެ. ކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[35] [illegible] [illegible] 30 [illegible] 2016ގައި ކުއްޖާގެ މަންމަ [illegible] [illegible]

ދެވަނައަށް، މައްސަލައިގައި ޝާހިދުންގެ ވާހަކަތަކުން ބަލާއިރު، ކުއްޖާގެ މަންމަގެ ބަހަށް ބާރު ލިބުނު އެއްވެސް ކަމެއް ނުފެނެ. ވީމާއެކު، ކުއްޖާގެ މަންމަ މި މައްސަލައިގައި ދިފާޢުގެ ޝާހިދަކަށް ހުށަހެޅުމަކީ ސަބަބަކަށް ބަދަލުކުރެވޭ ދުވަސް ހާދިސާއާ ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

61. މި މައްސަލައިގައި ކުއްޖާ ކިޔައިދީފައި ކިޔައިދިނުމުގައި ހުރި ބަހުން ކިޔައިދިނުމާއި ކިޔައިދިނުންތަކުން ހުރިހާ ސަބަބުތަކެއް އެބަ ހުއްޓެވެ. ކުއްޖާއާ މެދު ހުސައިން އިސްމާޢީލް ކަން ކުރި ގޮތް އެއްވެސް ހިފަހައްޓާފައި ކުއްޖާ ސާފުކޮށްދިނުން، ތަފާތު މަރުޙަލާތަކުގައި އެއް ގޮތަކަށް ކުއްޖާ ކިޔައިދީފައިވެއެވެ. މިކަން ކުއްޖާ ހިއްސާކޮށްފައިވާ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ހެކިބަސްތަކުން ކުއްޖާ ކިޔައިދިން ގޮތަށް ހެކި ބަސް ދީފައިވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީ ޕްރޮޓެކްޝަން ސަރވިސަސްއިން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ "ކުއްޖާއާބެހޭ ރިޕޯޓު"ގައި މި ކުއްޖާއަށް ހުސައިން އިސްމާޢީލް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރިކަމުގެ ނިޝާނާތައް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި ކުއްޖާގެ މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުގައި، ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޯނާ ހިނގާފައިވާކަން ދޭހަވާ ކަމުގައި ވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

62. ކުއްޖާއަށް އަނިޔާކުރިކަމަށް ބުނެވިފައިވާ ނުބައި ނިޔަތެއްގައި ވަކި ކަހަލަ ޝާހިދުންގެ ބުނުއްވުމުގައި ބަލާއިރު، ކުއްޖާގެ ކިބައިގައި ހުސައިން އިސްމާޢީލްގެ މައްޗަށް ހަދައިގެން ވާހަކަތައް ދައްކާނެކަމުގެ އެއްވެސް ހަސަދަވެރިކަމެއް ނުވަތަ ނުރުހުމެއް ނުވަތަ ދުޝްމަނުކަމެއް އޮތްކަން ފަދަ ސަބަބެއް އޮތް ކަމުގައި ބެލެވެން ހަމައެއްނެތެވެ. އަދި އެފަދަ ސަބަބެއްވެސް ފާހަގަކޮށްފައެއްނުވެއެވެ.

63. އެބޭފުޅުންނާއި ބާރު ލިބޭ ހެކި އެއް ގޮތް ވުމުން، ކުއްޖާއާ މެދު ހުސައިން އިސްމާޢީލް ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގިކަމަށް މި ކުއްޖާ ބުނާ ބުނުމަކީ އާދައާ ޚިލާފަށް ބުނު ކަމުގައި ގަބޫލުކުރެވޭ (usually convincing) ބުނުމެއް ކަމުގައިވާތީ، މައްސަލައިގައި ދިފާޢުގެ ޝާހިދު ބަޔާންތަކާއިރު، ހުސައިން އިސްމާޢީލްގެ މި ކުއްޖާއާމެދު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާކަން އެކަށީގެންވާ ޝައްކަކުން ނެތް މިންވަރަށް ސާބިތުވާކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެމެވެ.

64- އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު /Cr-C/2013[redacted] ގެ މައްސަލައިގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ބާޠިލުކުރަންޖެހޭކަމަށް ދެކެމެވެ.

ޙުކުމް:

ދެންނެވި، ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތަކަށް ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު /Cr-C/2013[redacted] ގެ މައްސަލައިގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިމައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ ރައުޔުގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ޙުކުމް ކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ޝުޖާއު މުޙައްމަދު